

ДЕТСКА ГРАДИНА " П Р О Л Е Т " - ГР. СЕВЛИЕВО

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРИЯ ПЕТКОВА

Директор на ДГ „Пролет“

Заповед № 337/11.09.2019 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА

ДГ " П Р О Л Е Т "

ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 година

Концепцията на програмната система на детската градина

Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел - утвърждаване на съвременни иновационни модели на образователна дейност, която осигурява максимално развитие на детския личностен потенциал и създават възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение. Тя поставя основите в личностното развитие на бъдещите граждани на Европа, съхранили своята национална култура и родова идентичност; формиране на децата като личности на 21 век - рационални, с критическо мислене и творчески нагласи, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции, умеещи да взаимодействат с околните.

ЦЕЛ

Програмната система има за цел да помага развитието на капацитета и способностите на децата от детската градина, да създава и поддържа желанието им за постигане на успех във всички техни начинания, да насърчава чувството за осведоменост, отговорност и уважение към себе си, към другите, към семейството и общността, както и волята за личностно израстване. Ефективно да подпомага и стимулира децата в различни области.

ПОДЦЕЛИ

- Повишаване качеството на образование в ДГ "Пролет" и постигане максимално високи резултати при възпитанието и обучението на децата в съответствие с ДОС и динамичните промени в развиващото се демократично общество.
- Формиране на потребности, интереси и нагласи за обучение и самоусъвършенстване през целия живот както при децата, така и при учителите.
- Развиване на физическото, духовното и нравствено здраве на децата, с цел изграждане на физически и морално здрави и дееспособни личности.
- Развиване на интелектуалните възможности и комуникативните способности на личността, нейната индивидуалност и самостоятелност.
- Прилагане на иновативни образователни технологии и европейски компетенции.
- Осъществяване на партньорство и сътрудничество с родители, други детски заведения, културни, обществени и други институции.
- Възпитаване на децата в дух на толерантност, уважение към другите и утвърждаване на собствената си идентичност.
- Формиране на национално самосъзнание, възпитаване в родолюбие и съпричасност както към националните, така и към глобалните проблеми на човечеството.
- Повишаване мотивацията и удовлетвореността от работата на деца, учители и родители.
- Прилагане на образователни технологии с доказана иновативност - работа по минипроекти със съдържателни и действени характеристики; работа по проекти и други.
- Стимулиране творческо развитие на децата, на детската игра и познание; създаване на позитивна образователна среда.

- Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на подготвителната група в училище
- Съгрудничество за създаване на поведенчески модели у деца и възрастни за създаване на благоприятна семейна и обществена среда.

ДЕЙНОСТИ

- Осъществяване на тесен контакт с родителите с цел получаване на изчерпателна информация за здравословното, физическо и психическото състояние на децата при постъпване и по време на престоя им в подготвителната група.
- Планиране на подходи и форми за педагогическо въздействие.
- Разпределение на формите на педагогическо въздействие.
- Съвместна дейност с психолог, логопед и ресурсен учител (за деца със СОП)
- Разработване на Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

Подходи на педагогическо взаимодействие

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

➤ **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

➤ **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.

➤ **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Форми на педагогическо въздействие:

Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ "Пролет" ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

❖ **Български език и литература** - Образователното направление има за цел изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него. Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правила реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение*. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Планирането на дейностите по образователното направление гарантира запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност. Необходимо е да се осигурят условия за стимулиране на детето към активност в процеса на говорене и слушане, като то: назовава предмети, признаци, действия и употребява думите в контекста на изречението; разбира смисъла на думите, които употребява; конструира различни видове изречения в ежедневната си реч; произнася правилно фонемите в българския език; проявява култура на речево общуване.

❖ **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми*. Образователното съдържание по математика е съобразено с общата цел на предучилищното образование и с целите на обучението по математика в първи клас. Спецификата на образователното направление е в това, че съдържанието му трябва да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение стимулира общата познавателна дейност и

развива умствените способности на детето, които са основа за му развитие. Основната цел на математическата подготовка е стимулиране на развитието чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране, чрез овладяване на общи способности при възприемането и оценяването им. Цели се стимулиране на интелектуалното развитие на децата чрез: изграждане основите на логико-математическото мислене, развиване на сензорни способности и овладяване на сензорни еталони, обогатяване на речника и свързаната реч. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на на мотивация и увереност в собствените му възможности

❖ **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности*. Близката за детето среда е естествената основа за схващане на най-значимите норми на поведение, дейност и живот в света, които демонстрират природо-социалното единство. Чрез образователното направление се реализира педагогическо взаимодействие, насочено към социализиращите процеси - изграждане на адекватна представа за окръжаващата близка социална среда, придобиване на култура на поведение, социални умения за общуване и самостоятелна детска игрова дейност като предпоставки за готовността за училище. В тази възраст детето избира какво ще разгледа и ясно показва какво все още не привлича вниманието му. Загова и „картината за света“ на всяко дете е несъвършена и непълна - тя е резултат от учудване, но същевременно и от систематизиране на опита чрез педагогическите ситуации, чрез които опознава ярки и емоционално привлекателни обекти и предмети. Приоритет на направлението са социалните умения, които да се трансформират под влияние на когнитивните умения при опознаването на света. Цялостният характер на преживяванията се изменя под въздействието на специфичното придобиване на социален опит в педагогическите ситуации и в самостоятелната игрова дейност. Дейностите по образователно направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. При планирането на дейностите се осигурява запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност. Целите на направлението са свързани с разнообразни начини за успешно свързване с другите. Планирането на учителя е изградено върху емоционалните отношения с децата, предполагащо позитивното настроение и искрената радост от съвместната дейност.

❖ **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество*. Образователното направление „Изобразително изкуство“ е насочено към разгръщане на разнообразни изобразителни дейности. Много по-системно се включва в познавателни, изобразителни и творчески дейности за подготовка за училище, като умения за решаване на индивидуални и групови задачи, планиране и др. Целенасочено се овладяват графични и детайлизация при подготовка на ръката за писане. По-задълбочено е и запознаването с приложно-декоративно изкуство и скулптура. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на

всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Децата усъвършенстват уменията си да пресъздават обекти и явления от действителността чрез рисуване и оцветяване. Започват и по-активното включване в дейности по художествено конструиране и моделиране. Акцент в образователното направление е развитието на творчеството и работата в екип. Чрез образователното направление се изграждат у детето представи, умения и отношения, свързани с изобразяване и пресъздаване на обекти и явления от заобикалящата го среда. Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения на децата, чрез които те изразяват своите идеи и преживявания в света на формите и цветовете около тях. Изобразителната дейност обогатява естетическите чувства и преживявания на децата от най-ранна възраст. При планирането на дейностите при възможност се осигурява запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност.

❖ **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизиран в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

Образователното направление предпоставя осъществяването на широк кръг дейности, в основата на които е емоционалната активност на децата. Тук са маркирани и проблемни акценти с оглед на социалната, познавателната и музикално-артистичната подготовка на децата за постъпване в първи клас. С оглед на това направлението залага на заучаване на по-голям брой песни, както и импровизиране на инструментален съпровод на песен. Развитието и обогатяването на речта на децата се свързват и с определяне звучността на музика с използване на няколко понятия. Отделено е внимание на връзката с българския фолклор, чрез изпълнение на елементи на право хоро, ръченица и някои народни обичаи. Усетът за темпо и динамика в музиката се основава на реагирането на децата при звучача музика, в която ясно се очертават темпови и динамични промени. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете и формиране на лично отношение към музиката като изкуство, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Чрез съдържанието по образователни ядра сепостига развитие на музикално-изпълнителски умения и умения за слушане на музика, насърчаване на спонтанната детска артистичност, както и стимулиране на интереса и желанието на децата да пеят, да слушат музика, да ѝ се радват и да я преживяват.

❖ **Конструирание и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизиран в четири основни ядра: *Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.* Образователното направление „Конструирание и технологии“ включва както редица манипулативни и практически умения, така и важни познавателни умения в подготовката на детето за училище. Например работа със схематични изображения, разбиране, решаване на проблеми, работа по малки проекти, пренос на знания и др. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Обособена е и работата по първоначално запознаване с техниката - инструменти, машини, които децата срещат и използват като модели и играчки на транспортна и строителна техника и домашни уреди. Децата са насочени да разбират ролята им в живота на хората и някои правила за безопасност. Препоръчва се по-голям дял на самостоятелността в конструктивно-техническата дейност, както и работата по собствен замисъл, вкл. подбиране и комбинирание на подходящи и разнообразни материали и

инструменти. Предложени са възможности за начално развитие на инициативността и предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формират умения за работа в екип, планиране, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти. Създават се условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационни технологии.

❖ **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност*. Целевата ориентация на стандарта по образователното направление е комплексното развитие на детето от предучилищна възраст: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Очакваните резултати за това направление са: съответстващо на възрастта ниво на двигателните способности и функционалните възможности на организма; умения за комбинирани на приложните движения и елементи от спортно-подготвителни игри в разнообразни условия; познания за спортове, спортни съоръжения, пособия и екипировка; положително отношение към двигателната активност, здравословния начин на живот, спорта и туризма, като фактори за обществен, фамилен и индивидуален просперитет.

➤ **Допълнителни форми на педагогическо въздействие:**

- Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*

- Утринна гимнастика

Творчески занимания по интереси

- Игри - *Театрални, Конструктивни*

- Празници и концерти

- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.

- Разходки и екскурзии сред природата

- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.

- Формиране на етични форми на общуване.

- Формиране на есетически усет

- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

Разпределение на формите на педагогическо въздействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите

използват игровата дейност за постигането на компетентностите по ДОС. Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми. Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година. Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни. Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето. В целодневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ОДЗ „ПРОЛЕТ“ ПО ВЪЗРАСТОВИ ГРУПА ПРЕЗ УЧЕБНА 2018/ 2019г.

Минимален общ седмичен брой на педагогическите ситуации по образователни направления и групи:

- 11** – I група
- 13** - II група
- 15** – III подготвителна група
- 17** - IV подготвителна група

Разпределение на ситуациите при целодневна организация на взаимодействиите:

Образователни направления	първа група	Втора група	Трета подготвителна група	Четвърта подготвителна група
---------------------------	-------------	-------------	---------------------------	------------------------------

Възраст	Сутришен режимен момент	Следобеден режимен момент	Сутришен режимен момент	Следобеден режимен момент	Сутришен режимин момент	Следобеден режимин момент	Сутришен режимин момент	Следобеден режимин момент
	БЕЛ	1	-	2	-	2	-	2
Математика	1	-	1	-	2	-	2	1
Околен свят	1	-	2	-	2	-	2	-
Изобразително изкуство	2	1	1	1	2	-	2	-
Музика	2	-	2	-	2	-	2	-
Конструирани и технологии	1	-	1	-	1	1	1	1
Физическа култура	2	1	1	2	1	2	1	2
Общ брой ситуации	11	1	10	3	12	3	12	5
Общо ситуации	11	13	15	17				

Група	Понеделник				Вторник				Сряда				Четвъртък				Петък			
	I а	II а	III а	IV а	I а	II а	III а	IV а	I а	II а	III а	IV а	I а	II а	III а	IV а	I а	II а	III а	IV а
Сутрин	ОС ИИ	ОС ИИ	ОС ИИ	ОС ИИ	БЕЛ Муз	БЕЛ Муз	БЕЛ Муз	БЕЛ Муз Мат	Мат. Муз.	Мат. Муз.	Мат. Муз.	Мат. Муз БЕЛ	КТ ФК	Бел ИИ	БЕЛ КТ	ОС ИИ	ИИ ФК	ФК КТ	ОС ИИ	БЕЛ КТ
След обед	ФК	ФК	ФК	Мат		КТ	ФК		ФК.	ФК.	ФК	КТ			Мат	ФК	ОС	ФК	ФК	ФК

Група	Понеделник				Вторник				Сряда				Четвъртък				Петък			
	I б	II б	III б	IV б	I б	II б	III б	IV б	I б	II б	III б	IV б	I б	II б	III б	IV б	I б	II б	III б	IV б
Сутрин	ОС Муз	ОС Муз.	ОС Муз	ОС Муз Мат	Мат ФК	БЕЛ ИИ	Мат. БЕЛ	Мат. БЕЛ	Мат. БЕЛ	Мат. БЕЛ	Мат. БЕЛ	БЕЛ КТ	КТ Муз	Бел Муз	КТ Муз	ОС Муз ИИ	ИИ ФК	ОС ИИ ФК	БЕ Л ФК	БЕЛ КТ
След обед		ФК	Мат.	ИИ			ОС	ФК			КТ	ФК			ФК	Мат			ИИ	ФК

Проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- След изпълнение на дейностите по ал. 1 учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето.
- В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.
- Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на детската градина. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време учителът на съответната група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование за деца от подготвителните възрастови групи в края на предучилищното образование.
- Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати.
- В удостоверение може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверение са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

➤ Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и детска градина трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на

общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и детска градина ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина , се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина , чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Прочуване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в детската градина ;
- Съвместна работа с Училищното настоятелство-Севлиево и Родителският актив;
- Други форми за комуникация.

➤ **Външни връзки**

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина.